

B i j l a g e

O n d e r z o e k
u i t v o e r b a a r h e i d
o n t w i k k e l i n g e n
a g r a r i s c h e s e c t o r

Onderzoek uitvoerbaarheid ontwikkelingen agrarische sector

Het bestemmingsplan Buitengebied 2015 biedt de volgende ontwikkelingsmogelijkheden:

1. de veehouderijbedrijven kunnen hun agrarisch bedrijf ontwikkelen onder de voorwaarde dat de in bijlage 2 van de regels opgenomen ammoniakemissie niet toeneemt;
2. het bouwperceel kan worden verschoven;
3. het bouwperceel kan worden vergroot tot ten hoogste 1,5 ha;
4. buiten het bouwperceel mag opslag plaatsvinden op een terrein met een oppervlakte van ten hoogste 2500 m² dat direct aansluit aan het bouwperceel;
5. de agrarische bedrijven kunnen het aantal logiesplaatsen laten toenemen tot ten hoogste 170 in de vorm van extra kampeerplaatsen en/of een aantal trekkershutten.

Deze zes ontwikkelingsmogelijkheden zijn hierna op hun uitvoerbaarheid beoordeeld.

Uitvoerbaarheid ontwikkelingsmogelijkheid 1

Ontwikkeling c.q. groei van een veehouderijbedrijf mag op grond van het bestemmingsplan niet leiden tot een verhoging van de ammoniakemissie. Deze voorwaarde is als gebruiksregel in de regels vastgelegd. Daarmee wordt voldaan aan de eis van het natuurrapport.

Dat deze voorwaarde haalbaar is, blijkt uit onderstaande tabel 1, waarbij het volgende per bedrijf is weergegeven:

1. de ammoniakemissie voor de bestaande situatie;
2. de ammoniakemissie voor de situatie waarbij de best beschikbare staltechnieken (BBT) worden toegepast;
3. de maximale hoeveelheid melkvee die als gevolg van de toepassing van BBT-staltechnieken kan worden bijgeplaatst;
4. de extra oppervlakte die daarvoor aan bouwperceel noodzakelijk is.

Tabel 1. Ammoniakemissie in 2014 en in de situatie bij toepassing van een BBT-stalsysteem, de maximale toename van melkvee en de noodzakelijke extra oppervlakte bouwperceel per agrarisch bedrijf binnen het plangebied.

adres	ammoniakemissie in 2014 (gram/seconde)	ammoniakemissie BBT-stalsysteem (gram/seconde)	maximale toename melkvee	extra op- pervlakte bouw- perceel (ha)
Heereweg 2	0,062	0,034	211	1,4
Heereweg 4	0,035	0,019	119	0,8
Heereweg 8	0,040	0,020	158	1
Kooipad 1	0,038	0,023	120	0,8
Kooiweg 2	0,033	0,018	113	0,8
Melle Grietjespad 17	0,023	0,014	68	0,5
Reddingsweg 38	0,031	0,017	104	0,7

De huidige bij de agrarische bedrijven in gebruik zijnde stalsystemen zijn niet als emissiearm te kwalificeren. Voor de systemen die in het plangebied in gebruik zijn, geldt voor bijvoorbeeld melkvee ouder dan 2 jaar een emissiefactor van 9,5 Kg NH₃/dierplaats/jaar. Deze stalsystemen kunnen worden vervangen door systemen die tot een lagere ammoniakemissie leiden en dus een lagere emissiefactor hebben. Het systeem dat op dit moment beschikbaar is en dat op grond van de inrichting van de stal tot de laagste emissie leidt, heeft een emissiefactor van 4,1 Kg NH₃/dierplaats/jaar voor melkvee⁵. De daardoor beschikbaar komende ruimte kan worden benut voor het bijplaatsen van extra vee. In de vierde kolom van tabel 1 is het resultaat hiervan per bedrijf weergegeven voor de situatie dat de beschikbare ruimte geheel zou worden benut door het bijplaatsen van melkvee. Wanneer ermee rekening wordt gehouden dat per hectare bouwperceel 150 stuks melkvee kunnen worden gehouden (dat is inclusief de opslag van voer, machineberging, ruimte voor transport e.d.) dan blijkt uit kolom vijf van tabel 1 de noodzakelijke extra ruimte voor het betreffende bouwperceel. Let wel: in kolom vijf is uitsluitend in beeld gebracht het extra ruimtebeslag dat als gevolg van de toename van vee noodzakelijk wordt geacht. Er is een aantal agrarische bedrijven waarvan de maximale oppervlakte van 1,5 ha al is bereikt. Deze hebben dan ook geen uitbreidingsmogelijkheden gekregen.

CONCLUSIE

Met het bovenstaande is het volgende aangetoond:

1. Alle agrarische bedrijven binnen het plangebied kunnen hun veestapel uitbreiden, zonder dat dit ten koste hoeft te gaan van de huidige ammoniakemissie. Daarmee is aangetoond dat de gebruiksregel uitvoerbaar is.
2. Ervan uitgaande dat de noodzakelijke staluitbreiding niet binnen het huidige bouwperceel te realiseren valt, is het voor alle agrarische bedrijven noodzakelijk dat het bouwperceel kan worden uitgebreid. Daar-

⁵ Ligboxenstal met roostervloer voorzien van een bolle rubber toplaag en afdichtflappen in de roosterspleten.

GANZENFOERAGEERGEBIED

In het Natuuronderzoek bestemmingsplan Buitengebied Schiermonnikoog (kortweg: het natuuronderzoek) is bepaald dat ontwikkelingen op het agrarisch bedrijf niet ten koste mogen gaan van het foerageren van ganzen. In het natuuronderzoek zijn op kaart 7 van de kaartenbijlage (zie figuur 5 voor een fragment uit die kaart) de gebieden aangegeven die als gevolg van de afstand tot verstoringsbronnen niet-verstoord zijn. Verstoringen zijn bijvoorbeeld: wegen, losse beplantingen en (beplante) erven. Ganzen houden van ruim zicht en van voldoende afstand tot “gevaarbronnen”.

Volgens algemene geldende ecologische principes is het voor het foerageren van ganzen van belang dat de oppervlakte onverstoord gebied intact en het tussenliggend deels verstoord gebied zoveel mogelijk intact blijft. Wanneer bouwpercelen worden verschoven of worden vergroot dan kan de afstand tot een onverstoord gebied afnemen.

Het bevoegd gezag voor de uitvoering van de Natuurbeschermingswet heeft in haar reactie op het voorontwerpbestemmingsplan gesteld dat de algemene ecologische principes op Schiermonnikoog niet opgaan. Wanneer ganzen de keuze hebben uit de mogelijkheid om te foerageren op plekken op Schiermonnikoog die volgens deze principes minder geschikt zijn of de mogelijkheid om eerst een flink stuk Waddenzee te overbruggen naar de vaste wal om daar hun kostje bij elkaar te scharrelen, dan blijkt in de praktijk dat ze voor de eerste mogelijkheid kiezen. De ganzen op Schiermonnikoog laten zich kennelijk niet zo gemakkelijk verstoren. Dat blijkt ook uit het feit dat de ganzen in de praktijk bij voedselschaarste in winterperioden tot in de tuinen van woningen en

bedrijven aan de rand van de polder foerageren en daarbij ver buiten de voor foerageren geschikte gebieden komen.

Daarmee is duidelijk dat uitbreiding van de zeven agrarische erven die op grond van dit plan mogelijk gemaakt kan worden, op de foerageermogelijkheden voor de overwinterende ganzen nihil is.

WEIDEVOGELGEBIED

In het natuurrapport is bepaald dat het areaal weidevogelgebied niet mag afnemen, tenzij het elders fysiek wordt gecompenseerd of wanneer er financiële compensatie plaatsvindt. De fysieke compensatie is op Schiermonnikoog niet aan de orde. Daarvoor ontbreekt de ruimte. Financiële compensatie is altijd mogelijk. Daarmee kan aan deze voorwaarde uit het natuurrapport tegemoet worden gekomen.

Uitvoerbaarheid ontwikkelingsmogelijkheid 6

In het natuurrapport is aangegeven dat de toename van de verblijfsrecreatie bij alle agrarische bedrijven enigszins kan toenemen zonder dat dit leidt tot negatieve effecten op Natura 2000-gebieden. De afwijkingsbevoegdheid om het aantal kampeerplaatsen en/of het aantal trekkershutten te kunnen laten toenemen, leidt tot een toename van maximaal 6% van de huidige capaciteit. Deze is in het natuurrapport als acceptabel beoordeeld. De afwijkingsbevoegdheid is derhalve uitvoerbaar.